

V/v: Thuế VAT với nguyên liệu TACN

Hà Nội, ngày 01 tháng 8 năm 2025

- Kính gửi:
- Văn phòng Chính phủ
 - Bộ Tài Chính
 - Bộ Nông nghiệp và Môi trường
 - Bộ Tư pháp
 - Bộ Công Thương

Luật Thuế Giá trị gia tăng số 48/2024/QH15 (gọi tắt là Luật Thuế GTGT) có hiệu lực từ ngày 01/7/2025, đang có những quy định mâu thuẫn, gây nhiều khó khăn cho ngành chăn nuôi nói chung và ngành sản xuất kinh doanh thức ăn chăn nuôi (TACN) nói riêng. Hội Chăn nuôi Việt Nam và Hiệp hội TACN Việt Nam đã kiến nghị với Bộ Tài chính bằng văn bản ngày 2/7/2025 và kiến nghị trực tiếp tại cuộc họp ngày 28/7/2025 do Bộ Tài Chính tổ chức.

Tuy nhiên đến nay những vấn đề bất cập vẫn chưa được tháo gỡ. Hội Chăn nuôi Việt Nam, đại diện các Hiệp hội ngành hàng trọng lĩnh vực chăn nuôi, một lần nữa xin trình bày những khó khăn, bất cập đã nêu và kính mong được các Bộ, ngành, cơ quan quan tâm tháo gỡ.

1) Thách thức của ngành chăn nuôi: Khác với các nước phát triển, chăn nuôi Việt Nam, không chỉ nhằm đảm bảo an ninh dinh dưỡng cho đất nước, mà còn là sinh kế của hàng chục triệu nông dân. Tuy vậy, so với các ngành kinh tế nông nghiệp khác, như trồng trọt, thủy sản... thì chăn nuôi nước ta không có lợi thế bằng, nhất là khi Việt Nam hội nhập ngày càng sâu, rộng với các FTA. Hầu hết các nước trong CPTPP và AVFTA đều có không gian chăn nuôi lớn và thuận lợi hơn Việt Nam. Chúng ta đang phải nhập khẩu tới trên 70% nguyên liệu TACN cho nhu cầu tổng thể và trên 90% cho nhu cầu chế biến TACN công nghiệp.

Không những thế, sản phẩm chăn nuôi trong nước đang chịu áp lực rất lớn của sản phẩm nhập khẩu cùng loại, nhất là tới đây các sản phẩm chăn nuôi, như: thịt bò, thịt gia cầm, sữa nhập khẩu từ Hoa Kỳ vào Việt Nam có thuế suất về 0%...thì chăn nuôi trong nước sẽ vô cùng khó khăn và càng khốn khó khi phải áp dụng quy định mức thuế VAT 5% tại Luật Thuế GTGT đối với nhóm nông sản, phụ phẩm dùng làm nguyên liệu TACN ở khâu thương mại.

2) Những mâu thuẫn về quy định mức thuế VAT 5% đối với nguyên liệu TACN ở khâu thương mại

Khoản 1 Điều 5 và điểm d khoản 5 Điều 9 Luật Thuế GTGT quy định:

ngô, các loại hạt,... ở giai đoạn sơ chế dùng làm TACN trong khâu thương mại phải chịu thuế VAT 5%. Quy định này mâu thuẫn với quy định về TACN tại Luật Chăn nuôi và khoản 3 Điều 5 Luật Thuế GTGT, cụ thể:

- Theo Luật Chăn nuôi, thì các sản phẩm trên đều là TACN:

+ Thức ăn chăn nuôi là sản phẩm, mà vật nuôi ăn, uống ở dạng tươi, sống hoặc đã qua chế biến bao gồm thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh, thức ăn đậm đặc, thức ăn bổ sung và *thức ăn truyền thống*. (**Khoản 25 Điều 2**);

+ *Thức ăn truyền thống* là sản phẩm nông nghiệp, thủy sản, công nghiệp chế biến được sử dụng phổ biến theo tập quán trong chăn nuôi bao gồm thóc, gạo, cám, ngô, khoai, sắn, bã rượu, bã bia, bã sắn, bã dứa, rỉ mật đường, rơm, cỏ, tôm, cua, cá và loại sản phẩm tương tự khác (**Khoản 29 Điều 2**).

+ Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn công bố và đăng tải trên Cổng thông tin điện tử của Bộ về sản phẩm *thức ăn truyền thống*, nguyên liệu đơn (**Khoản 1 Điều 36**).

+ Thông tư số 21/2019/TT-BNNPTNT ngày 28/11/2019 của Bộ Nông nghiệp và PTNT đã ban hành *Danh mục thức ăn truyền thống*, bao gồm các sản phẩm cây trồng (tại mục 1 Phụ lục VI). Danh mục này đã được công bố trên Cổng thông tin của Bộ Nông nghiệp và PTNT (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường).

Như vậy, theo Luật Chăn nuôi và Thông tư số 21/2019/TT-BNNPTNT, các sản phẩm cây trồng chưa được chế biến thành các sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường như ngô hạt, lúa mỳ, thóc, gạo, cám, đậu đỗ, khô dầu.... đều là *thức ăn chăn nuôi truyền thống*.

- Khoản 3 Điều 5 Luật Thuế GTGT quy định: ***Thức ăn chăn nuôi theo quy định của pháp luật về chăn nuôi; thức ăn thủy sản theo quy định của pháp luật về thủy sản là đối tượng không chịu thuế.***

- Như vậy theo Luật Chăn nuôi và thực tiễn sản xuất, kinh doanh các loại nguyên liệu thức ăn truyền thống dùng trong chăn nuôi là TACN, nên phải xếp vào đối tượng không chịu thuế theo khoản 3 Điều 5 Luật Thuế GTGT.

3) Hệ quả của việc áp dụng thuế VAT 5% đối với nguyên liệu TACN ở khâu thương mại

- TACN thành phẩm là đối tượng không chịu thuế VAT nên người sản xuất TACN sẽ không được khấu trừ thuế. Vì vậy các doanh nghiệp sẽ đưa thuế trên vào chi phí sản xuất, làm tăng giá thành và giá bán TACN thành phẩm;

- Nhóm sản phẩm nguyên liệu TACN chịu thuế VAT 5% nêu trên, chiếm khoảng 70% trong cơ cấu khẩu phần TACN tại Việt Nam (khoảng 26,7 triệu tấn/năm, chi tiết số lượng các loại nguyên liệu TACN tại Phụ lục kèm theo);

- Tạo nên sự cạnh tranh bất bình đẳng giữa các doanh nghiệp sản xuất TACN, giữa việc sử dụng nguyên liệu sản xuất trong nước và nguyên liệu nhập khẩu, bởi vì: ***(i) không phải tất cả các doanh nghiệp chế biến TACN, đều có***

khả năng trực tiếp nhập khẩu nguyên liệu và (ii) các doanh nghiệp sản xuất không thể thu mua trực tiếp nguyên liệu từ người nông dân sản xuất trong nước vì các sản phẩm này hầu hết phải qua trung gian thu mua, sơ chế (ví dụ sấy ngô, xay sát thóc thành cám, gạo...).

- Có nguy cơ làm cho ngành sản xuất TACN trong nước suy giảm vì TACN thành phẩm của nước ngoài sẽ tràn vào Việt Nam, do không phải chịu thuế VAT 5%.

- Từ ngày 01/7/2025 đến nay việc áp dụng mức thuế VAT 5% đối với nhóm nguyên liệu TACN này, trên thực tế đang gây xáo trộn lớn trong ngành sản xuất TACN. Phần lớn các công ty sản xuất, kinh doanh TACN chủ trương không áp thuế VAT 5% với các sản phẩm nêu trên khi dùng vào lĩnh vực TACN theo đúng quy định của Luật Chăn nuôi và khoản 3 Điều 5 của Luật Thuế giá trị gia tăng; một số công ty áp mức VAT 5% theo khoản 5 Điều 9 nhưng dưới dạng tạm treo thuế (chưa trả thuế cho người bán), có công ty tạm dừng sản xuất, kinh doanh vì chưa biết hạch toán kinh doanh thế nào khi các quy định của pháp luật về thuế VAT với nhóm nguyên liệu này chưa được thống nhất.

Đây là vấn đề lớn, có ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất kinh doanh của ngành và người chăn nuôi trong nước. Đại diện cho các doanh nghiệp, hiệp hội ngành hàng trong lĩnh vực chăn nuôi, Hội Chăn nuôi Việt Nam xin cấp thiết kính đề nghị Văn phòng Chính phủ chủ trì cùng các Bộ ngành xem xét áp dụng Luật Thuế GTGT theo hướng có lợi cho doanh nghiệp nhưng vẫn đảm bảo đúng quy định của Luật đó là: ***các sản phẩm cây trồng chưa qua chế biến hoặc chỉ qua sơ chế như thóc, gạo, cám, khô dầu, lúa mỳ, ngô, các loại hạt ... dùng làm TACN là đối tượng không chịu thuế VAT 5% như quy định của Luật Chăn nuôi và khoản 3 Điều 5 Luật Thuế GTGT.***

Trân trọng cảm ơn./.

Nơi gửi:

- Như trên;
- Văn phòng VCCI (để p/h);
- Các Hiệp hội liên quan (để p/h);
- Lưu VP Hội.

TM. HỘI CHĂN NUÔI VIỆT NAM
CHỦ TỊCH
BAN CHẤP HÀNH
TS. Nguyễn Xuân Dương

PHỤ LỤC

(Kèm theo Công văn số 79 /CV-HCN ngày 01 tháng 8 năm 2025
của Hội Chăn nuôi Việt Nam)

**Số lượng nhóm nông sản, phụ phẩm làm nguyên liệu TACN (hay TACN
truyền thống) ước tính sử dụng trong chăn nuôi hàng năm**

Đơn vị: Triệu tấn/năm

TT	Nguyên liệu	Tổng nhu cầu	Trong nước	Nhập khẩu
1	Ngô hạt	13,0	3,0	10,0
2	Khô dầu	5,5	0,8	4,7
3	Cám các loại	5,0	4,0	1,0
4	Sắn, bã sắn	2,5	2,5	0,0
5	Lúa mỳ	0,7	0,0	0,7
Tổng số		26,7	10,3	16,4